

**Advies van de Raad van het BIPT
van 20 januari 2026
over
wetsvoorstel nr. 1120/001 dat bij de Kamer van
volksvertegenwoordigers is ingediend en de wet van 13
juni 2005 betreffende de elektronische communicatie
wijzigt zodat de consument steeds over het meest
gunstige tariefplan beschikt**

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwerp.....	3
2.	Wetsvoorstel en context	4
3.	Advies van het BIPT over het wetsvoorstel.....	5
3.1.	Artikel 1	5
3.2.	Artikel 2	5
3.3.	Artikel 3	8
4.	Conclusie	10

1. Voorwerp

1. Dit advies heeft betrekking op wetsvoorstel [nr. 1120/001](#) tot wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, zodat de consument steeds over het meest gunstige tariefplan beschikt (hierna "het wetsvoorstel").
2. Het BIPT brengt dit advies uit naar aanleiding van het verzoek van de Commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitalisering van de Kamer van volksvertegenwoordigers (hierna "de Commissie"), ontvangen via e-mail op 20 november 2025 om uiterlijk 7 januari 2026 een advies te verstrekken over het voormelde wetsvoorstel. Het BIPT heeft vervolgens om een verlenging van de termijn verzocht. De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft de termijn verlengd tot 21 januari 2026.
3. Dit advies wordt geformuleerd conform artikel 14, § 1, 1°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector: "*Art. 14. § 1. Onverminderd zijn wettelijke bevoegdheden, heeft het Instituut de volgende taken met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten [...]: 1° het formuleren van adviezen op eigen initiatief, in de gevallen waarin de wetten en besluiten erin voorzien of op verzoek van de minister of van de Kamer van volksvertegenwoordigers; [...].*"

2. Wetsvoorstel en context

4. Het wetsvoorstel beoogt het veranderen van tariefplan te vereenvoudigen, teneinde het voor de consument gemakkelijker te maken om over te stappen op een gunstiger formule.
5. Het wetsvoorstel voorziet derhalve in een wijziging van artikel 109 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna "wet van 13 juni 2005"). Dit artikel geeft reeds aan dat de elektronischecommunicatieoperatoren verplicht zijn om hun abonnees, ten minste een keer per jaar, het meest gunstige tariefplan mee te delen op basis van hun gebruikspatroon.
6. Het wetsvoorstel handhaaft de in het vorige punt genoemde verplichting en voegt een aanvullende verplichting toe, teneinde de operatoren te verplichten hun klanten automatisch het meest gunstige tariefplan toe te kennen, nadat zij hun uitdrukkelijke toestemming hebben verkregen.
7. Het BIPT wenst de Commissie mee te delen dat het ook deelneemt aan de werkzaamheden die de federale regering heeft aangevat om artikel 109 van de wet van 13 juni 2005 te wijzigen. De wijzigingen die op regeringsniveau worden beoogd, streven dezelfde doelstellingen na als het wetsvoorstel en zijn gebaseerd op de volgende passage uit het federaal regeerakkoord 2025-2029:

"De regering doet het nodige opdat telecomoperatoren verplicht worden om hun klanten, na expliciete goedkeuring, automatisch over te zetten op het voor hen meest voordelige tariefplan, gelet onder meer op hun verbruik."

De werkzaamheden op regeringsniveau zouden in de komende weken moeten worden geconcretiseerd in een voorontwerp van wet.

8. Parallel met zijn betrokkenheid bij de besprekingen over de wijziging van artikel 109 zal het BIPT binnenkort een besluit publiceren waarin de nadere bepalingen voor de tenuitvoerlegging van de huidige versie van dit artikel worden uiteengezet.

3. Advies van het BIPT over het wetsvoorstel

3.1. Artikel 1

9. Artikel 1 van het wetsvoorstel schrijft het volgende voor: *"Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet."*

10. Deze bepaling behoeft geen opmerkingen van het BIPT.

3.2. Artikel 2

11. Artikel 2 van het wetsvoorstel schrijft het volgende voor:

"In artikel 109, eerste lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, vervangen bij de wet van 21 december 2021, wordt de tweede zin vervangen als volgt:

'Het is aan de operator om hierbij op een duurzame drager, volgens de nadere regels vastgesteld door het Instituut, steeds het meest gunstige tariefplan aan de consument ter instemming voor te leggen. De instemming van de consument gebeurt schriftelijk. De operator verstrekt tevens de gegevens van het daartoe gebruikte gebruiksprofiel.'

12. In het deel "Toelichting bij de artikelen" kunnen we ook het volgende lezen voor artikel 2: *"Met de voorgestelde wijziging beogen wij een uitbreiding van de bestaande verplichting voor telecomoperatoren om hun consumenten jaarlijks te informeren over het voor hen meest voordelige tariefplan. De huidige formulering van artikel 109 voorziet reeds in een jaarlijkse melding, maar laat de overstap naar een voordeliger tariefplan over aan de actieve keuze van de consument, wat in de praktijk vaak leidt tot inertie en suboptimale tariefkeuzes. De voorgestelde aanpassing introduceert een automatische voorstelverplichting voor operatoren ten aanzien van consumenten. Concreet betekent dit dat de operator, op basis van het verbruiksprofiel van de abonnee zoals bepaald door het BIPT, verplicht wordt om het meest voordelige tariefplan actief aan te bieden via een duurzame gegevensdrager. De consument behoudt hierbij de keuzevrijheid en kan het voorstel aanvaarden of verwerpen. De aanvaarding door de consument moet steeds schriftelijk gebeuren."*

13. Volgens het BIPT houdt de voorgestelde wijziging in dat de operator een contractueel aanbod voorlegt dat overeenstemt met het meest gunstige tariefplan. Als enkel toestemming moet worden gegeven voor de overgang naar het meest gunstige tariefplan (dat voor de consument meestal overeenkomt met de laatste fase van het sluiten van het contract), betekent dit volgens het BIPT dat een operator "het geheel van tarieven, contractuele en technische aspecten die samen een commercieel aanbod uitmaken"¹, alsmede de samenvatting van het contract als bedoeld in artikel 108, § 2, van de wet van 13 juni 2005 moet voorleggen.

14. Deze nieuwe verplichting werpt een probleem van juridische aard op.

¹ Dit is de definitie van een tariefplan, zoals uiteengezet in artikel 111, § 2, derde lid, van de wet van 13 juni 2005.

15. Het BIPT vraagt zich immers af of deze verplichting verenigbaar is met het Europese regelgevingskader. Artikel 109 van de wet van 13 juni 2005 vormt een gedeeltelijke omzetting van artikel 105, § 3, van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (hierna "het Wetboek").
16. Artikel 105, § 3, van het Wetboek luidt:

"[...] De aanbieders geven de eindgebruikers ten minste jaarlijks informatie over de voordeligste tarieven."
17. Het Wetboek beoogt dus de jaarlijkse verstrekking van informatie over het beste tarief. Er wordt echter niet bepaald dat de operatoren verplicht zijn een systeem te verschaffen waarbij nagenoeg automatisch wordt ingetekend op het meest gunstige tariefniveau en waarbij elk jaar een contractueel aanbod wordt geformuleerd².
18. Artikel 101, § 1, van het Wetboek³ bepaalt dat de lidstaten geen maatregelen ter bescherming van de consument mogen invoeren of handhaven die afwijken van artikel 105.
19. Door de verplichting in te voeren om de klant te migreren naar het meest gunstige tariefplan, zodra hij zijn toestemming heeft gegeven, zou het wetsvoorstel verder kunnen gaan dan alleen het verstrekken van informatie over datzelfde plan.
20. Dit voorstel zou derhalve kunnen worden beschouwd als strijdig met de vereisten van artikel 101, § 1, van het Wetboek.
21. Voor het overige verwijst het BIPT met betrekking tot deze argumentatie naar het advies van de Raad van State nr. 78.605/4 van 30 december 2025 over hetzelfde wetsvoorstel. De Raad van State volgt dezelfde redenering en concludeert dat het wetsvoorstel niet verenigbaar is met artikel 101, §1 van het Wetboek.
22. De door het wetsvoorstel ingevoerde verplichting roept ook vragen op over de praktische haalbaarheid en kan een aanzienlijke operationele last betekenen voor de operator, met name wanneer de precontractuele uitwisselingen op papier plaatsvinden. Op basis van de beschikbare gegevens, die niet op alle operatoren betrekking hebben, zouden honderdduizenden klanten jaarlijks mededelingen in papieren vorm ontvangen, ongeacht de markt die wordt bediend (al dan niet particulier).
23. De toegevoegde waarde van deze nieuwe verplichting zal voor de abonnees afhangen van het daadwerkelijke belang van de keuze voor dit meest gunstige tariefplan. Ter informatie, het aantal verkochte vaste lijnen bedroeg 5,19 miljoen eind 2024, waarvan 4,27 miljoen aan particuliere huishoudens werden verkocht. Deze cijfers geven dus een eerste idee van het

² Voor de volledigheid: de operatoren zijn verplicht om een reeks precontractuele gegevens aan de consumenten te verstrekken voordat zij door een contract (of een aanbod van hetzelfde type) gebonden zijn, en dit op basis van artikel 102, § 1 en § 3 van het Wetboek (dat is omgezet in artikel 108, § 1 tot 3 van de wet van 13 juni 2005).

³ Art. 101, § 1, van het Wetboek: "1. De lidstaten behouden of introduceren in hun nationale wetgeving geen bepalingen inzake de bescherming van de eindgebruiker die afwijken van de artikelen 102 tot en met 115, **met inbegrip van meer of minder strikte bepalingen die een ander niveau van bescherming waarborgen, tenzij in deze titel anders is bepaald.**" (Wij duiden aan in het vet.)

aantal abonnees dat zou kunnen betrokken zijn. In de praktijk zou deze verplichting zoals ze wordt voorgesteld de abonnees overspoelen met ongevraagde precontractuele informatie.

24. Zoals vermeld in de toelichting bij het wetsvoorstel, controleren consumenten de huidige tarieven niet actief en blijven velen van hen minder gunstige tarieven betalen. Het BIPT deelt deze vaststelling. Het is in die context dat het BIPT:
- 24.1. in zijn [werkplan voor 2025](#) een project heeft opgenomen om de nadere uitvoeringsbepalingen van artikel 109 te definiëren in een besluit. Dat besluit, dat op het punt staat te worden gepubliceerd, is gebaseerd op de huidige versie van artikel 109 van de wet van 13 juni 2005 en heeft tot doel de bestaande situatie te verbeteren, met name door de duidelijkheid en transparantie van de mededeling van het meest gunstige tariefplan te vergroten en door te verduidelijken dat elke operator zijn eigen aanbiedingen in overweging moet nemen, maar ook de tariefplannen die worden voorgesteld door alle merken die dezelfde rechtspersoonlijkheid als deze operator hebben;
- 24.2. de consument transparantie- en vergelijkingstools ter beschikking stelt: de [prijvergelijker](#), de [kwaliteitsbarometer](#), en de dekkingskaarten ([atlas vaste lijnen](#), [mobiele atlas](#) en [glasvezelkaart](#)) – die voortdurend worden verbeterd om ervoor te zorgen dat de informatie up-to-date is en afgestemd op de behoeften van de gebruiker. Deze tools hebben bovendien als bijkomend voordeel dat de operatoren met elkaar worden vergeleken en dat zij de aandacht van de consument vestigen op concurrerende aanbiedingen die mogelijk nog gunstiger zijn dan de informatie die hun huidige operator krachtens artikel 109 moet verstrekken (en artikel 108, § 6, van de wet van 13 juni 2005, dat verwijst naar artikel 109 van hetzelfde besluit).
25. Tot slot wil het BIPT twee redactionele opmerkingen maken:
- 25.1. In de voorgestelde tekst staat dat de operator "systematisch" het meest gunstige tariefplan moet meedelen. Deze term kan verwarrend zijn, aangezien in de eerste zin van artikel 109 is bepaald dat de operator "ten minste één keer per jaar" het meest gunstige tariefplan moet meedelen. Het BIPT is daarom van mening dat de voorgestelde tekst zou moeten worden geherformuleerd om rekening te houden met het feit dat het meest gunstige tariefplan ten minste eenmaal per jaar wordt meegedeeld.
- 25.2. In deze tekst wordt ook het begrip "consument" gebruikt. Deze term heeft niet hetzelfde toepassingsgebied als het begrip "abonnee", dat in de rest van het artikel wordt gebruikt. Deze twee begrippen worden als volgt gedefinieerd in de wet van 13 juni 2005:
- i. Consument⁴: "elke natuurlijke persoon die gebruik maakt van of verzoekt om een voor het publiek beschikbare elektronische-communicatiedienst, [...] voor andere doeleinden dan zijn commerciële, industriële, ambachtelijke activiteiten of vrij beroep;"

⁴ Artikel 2, 14° van de wet van 13 juni 2005.

- ii. Abonnee⁵: "een natuurlijke of rechtspersoon die geen operator is en die partij is bij een overeenkomst met een operator, die voor het publiek beschikbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt voor de levering van die diensten".

Bovendien wordt in de tweede zin van artikel 109, zoals die nu is geformuleerd, het begrip "abonnee **met een tariefplan bestemd voor consumenten**" genoemd. Door de term "consument" te gebruiken in plaats van het begrip "abonnee met een tariefplan bestemd voor consumenten", beperkt het wetsvoorstel de reikwijdte van de daarin opgenomen verplichting, door de abonnees die gebruik maken van de elektronische-communicatiediensten in het kader van een professionele activiteit en die tariefplannen bestemd voor consumenten genieten (bijv. zelfstandigen) uit te sluiten. Het BIPT pleit er daarom voor om de huidige terminologie te behouden, namelijk "abonnee met een tariefplan bestemd voor consumenten".

26. De redactionele opmerkingen uiteengezet in punt 25 zijn onverminderd de opmerkingen geformuleerd in de voorgaande punten, die betrekking hebben op de inhoud van het wijzigingsvoorstel.
27. In het licht van bovenstaande opmerkingen stelt het BIPT het volgende alternatief voor: in plaats van te verplichten om een contractueel aanbod te sturen voor het meest gunstige tariefplan, zou kunnen worden overwogen om in twee fasen te handelen:
 - 27.1. Op het moment dat de informatie over het meest gunstige tariefplan wordt meegedeeld, verstrekt de operator duidelijke en gemakkelijk toegankelijke informatie over de procedure voor het veranderen van tariefplan;
 - 27.2. De abonnee die van tariefplan wil wijzigen, moet dat vervolgens gemakkelijk kunnen doen, zonder dat hij daarvoor extra onderzoek hoeft te doen, door een beperkt aantal handelingen te verrichten.
28. Deze procedure zou bijvoorbeeld in elke fase kunnen voorzien in de toepassing door de operatoren van een duidelijk zichtbare marker, die het voor de abonnee gemakkelijker zou maken om de nodige handelingen te verrichten.

3.3. Artikel 3

29. Artikel 3 van het voorstel schrijft het volgende voor: "*Deze wet treedt in werking zes maanden na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.*"
30. In het deel "Toelichting bij de artikelen" kunnen we voor artikel 3 het volgende lezen: "*Er moet voldoende voorbereidingstijd worden gegeven aan de operatoren om de nodige (informatica)veranderingen te kunnen doorvoeren. Wij stellen daarom voor dat deze wet pas in werking treedt zes maanden na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.*"
31. Wat de inwerkingtredingstermijn betreft, vestigt het BIPT de aandacht van de Commissie op het feit dat het huidige artikel 109 bepaalt dat voor de besluiten waarbij het BIPT de

⁵ Artikel 2, 15° van de wet van 13 juni 2005.

uitvoeringsbepalingen vaststelt, een uitvoeringstermijn van ten minste zes maanden moet worden gehanteerd. Aangezien dit deel van artikel 109 niet door het wetsvoorstel wordt gewijzigd, zal het BIPT met deze termijn rekening moeten houden bij het bepalen van de voorwaarden van de door dit wetsvoorstel ingevoerde verplichting.

4. Conclusie

32. Het BIPT verwelkomt het voornemen om maatregelen te nemen die het voor consumenten gemakkelijker maken om van tariefformule te veranderen teneinde gunstigere voorwaarden te genieten op het gebied van elektronische communicatie. Het BIPT legt zich hier ook op toe: zoals hierboven aangegeven zal het BIPT binnenkort een besluit publiceren waarin de uitvoeringsbepalingen van het huidige artikel 109 worden vastgelegd.
33. Het BIPT is echter van mening dat de voorgestelde tekst in strijd kan zijn met de bovengenoemde bepalingen van het Wetboek. Het BIPT beveelt tevens aan rekening te houden met de gevolgen voor de consument in termen van ongevraagde communicatie en met de operationele gevolgen voor de operatoren. In het licht van deze opmerkingen stelt het BIPT een alternatief voor, in de vorm van een tweefasige procedure.
34. Ten slotte benadrukt het BIPT dat het deelneemt aan de besprekingen over de wijziging van artikel 109 van de wet van 13 juni 2005 die op regeringsniveau plaatsvinden. De werkzaamheden op regeringsniveau zouden in de komende weken moeten worden geconcretiseerd in een voorontwerp van wet.

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Peggy Valcke
Lid van de Raad

Stefaan Vyverman
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad